

Referat

Emne: Samarbeidsforum for kartlegging av turruter
Til: Møtedeltakere
Fra: Kartverket
Dato: 10. mars 2020
Kopi til: Møtedeltakere ikke tilstede

Møtedeltakere:

Fra Kartverket: Maria Oldeman Lund

Fra Miljødirektoratet var: Nils-Yngve Berg

Fra Friluftsrådernes landsforbund var: Morten Dåsnes

Fra Norsk friluftsliv ved DNT var: Christian Strand

Fra fylkeskommunene ved Viken fylkeskommune var: Kristina Dignes

Fra kommunene var: Anne Kjersti Briskerud, Kongsvinger kommune og Jan Robert Brandsdal, Bergen kommune

Fra beredskapsaktørene var: Sven Bruun, Beredskapsforum (Røde Kors Hjelpekorps og FORF)

Møtedeltakere ikke tilstede: Kulturdepartementet (KUD)

Følgende punkter stod på agendaen

- Gjennomgang av referat
- Siste nytt fra deltakerne
- Status prosjekt planer for friluftslivets ferdselsårer
- Status dialog mellom kommuner/fylker og sentrale frivillige organisasjoner
- Status arbeid med turruter hos Kartverket
- Gjennomgang av kvalitet i turrutebasen
- Status "veiledning som beskriver prosessen fra kartlegging til forvaltning i databasen"
- Behov for nettside som informerer om forumet vårt
- Gjennomgang og innspill til "Mal for å sikre tilgang til data"
- Avklare tidspunkt for neste møte

Gjennomgang av referat

Til forrige møtes referat var det ønsket en presisering av begrepet "nykartlegging".

Tekst fra forrige referat var: *"Det presiseres fra møtedeltakerne at det ikke skal nykartlegges stier og traktorveger, men at det skal ajourføres og at turrutedata brukes som manus ved kartleggingsprosjekter."*

Presisering: Geovekst-prosjekter har vært vanlig å skille i nykartleggings- og ajourføringsprosjekter. I begge typer prosjekter konstrueres geometri fra flyfoto. Ved nykartlegging kartlegges alle objekter på nytt og alle gamle objekter forkastes. Det vil si at data slettes og erstattes med nye data. Ved ajourføringsprosjekter erstattes

objekter kun dersom nøyaktighet i geometrien kan forbedres. Det gjøres en større vurdering før sletting av objekter og egenskaper (tilhørende informasjon som type merking) beholdes.

Det var ellers ingen kommentarer til referatet.

Siste nytt

Fra DNT

Endre slutter i DNT i juni. Det er utlyst stilling.

Det er god dialog mellom KV og DNT om kvalitetsheving av DNTs rutenett. DNT har også fokus på å involvere lokalforeningene i arbeidet med kvalitetsheving av rutenettet.

Det blir ingen sommervikar i år (slik det var i fjor).

Fra Viken fylkeskommune

Det er størst fokus på fase 1 i ferdselsåreprosjektet, nemlig å få turruter inn i turrutebasen. Fylkeskommunen har valgt å avholde et møte med frivillige lag og foreninger og et møte med kommunene. Status nå er at 17 kommuner i Viken ønsker å delta i prosjektet. Det er planlagt Workshop i samarbeid med Kartverket, og fylkeskommunen opplever god dialog med fylkeskartkontoret. Det oppleves at kommunene ser ferdselsåreprosjektet som en oppfølging av prosjektet «Kartlegging og verdsetting av friluftsområder». Flere av kommunene er også interessert i fase 2 av ferdselsåreprosjektet (utarbeide planer). Fylkeskommunen oppfordrer kommunene til å forankre Planer for friluftslivets ferdselsårer i kommunenes planer for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.

I forbindelse med omlegging til Viken har det vært en utfordrende situasjon i forhold til stillinger på friluftsliv. Dette er nå avklart og det lyses i disse dager ut en stilling.

Fra Friluftsrådernes Landsforbund (FL)

Ønsker øke bevisstheten og bruken av begrepet "kartfesting" i ferdselsåreprosjektet. Det er ikke bare merking og skilting som er viktig, men også kartfesting er en viktig del av prosjektet.

Flere friluftsråd melder tilbake at turrutebasen og FKB-TraktorvegSti er problematisk mangelfull som grunnlag for planlegging.

Friluftsråd var i 2019 involvert i prosjekter som tilsvarer tilsammen ca. 1000 km med skilting og merking av eksisterende ferdselsårer. Det er ikke så mange prosjekter med nyetablering av turruter. Mange av prosjektene gjennomføres uten søknad om spillemidler. Miljødirektoratet opplever at mange søknader kommer til dem. I møtet ble det stilt spørsmål ved hvorfor ikke spillemiddelordningen brukes? Om prosessen oppleves for vanskelig?

Hverdagsturer vil mest sannsynlig bli en hovedsatsning i den nye handlingsplanen for fysisk aktivitet som er forankra i Folkehelsemeldingen. Kommer rett etter påske.

DNT og FL ønsker å ta initiativ til et dialogmøte med Kartverket når ny kartverkssjef kommer på plass (1. april).

Det er ønskelig å få informasjon om hva som gjenstår av innmeldinger og behandling av turruter i Turskiltprosjektet på neste møte.

Fra Miljødirektoratet

Arbeidsgruppa som jobber med veiledning i konsekvensutredninger (KU) er ikke kommet så mye videre siden vårt forrige møte. Tidsperspektivet for arbeidsgruppa er i første omgang ut året (2020). Det skal blant annet vurderes nye definisjoner og kriterier for gjennomgående/nasjonale og lokale turruter.

Tilbakemelding i møtet: DNT, FL og Kartverket stiller om ønskelig i møter for å bidra i diskusjonsgrupper.

Oppfølging: Det er ønskelig at Miljødirektoratet presenterer arbeidet og eksempler på problemstillinger til høsten.

Tilskuddsordningen til "Nasjonale turiststier" har mottatt mange søknader. Noen av søknadene inneholder tiltak der fokuset er å bygge en attraksjon mer enn tiltak for å håndtere eksisterende utfordringer knyttet til et svært stort besøkstall. Enkelte søkere setter bort hele arbeidet med planlegging og gjennomføring av tiltak, og Miljødirektoratet ser et behov for at det må veiledes mer om hva som er "rett tiltak på rett sted".

Tilbakemelding i møtet: FL poengterte at dette er løftet frem i kurs til merkehåndboka og i arbeidet med «stibyggerskolen».

Det jobbes også med besøksstrategier i forbindelse med Nasjonale turiststier. Nordland fylkeskommune gjennomfører også et prosjekt med besøksforvaltning med fokus på planer som verktøy, lokalsamfunnsutvikling og bred verdiskapning.

Miljødirektoratet samarbeider med Kartverket om utarbeiding av UML-modell for planer for friluftslivets ferdselsårer. Status for arbeidet er usikker.

Fra Kartverket

Ønsker å oppfordre de som melder inn turruter i Rett i kartet til å gå på kurs i regi av Merkehåndboka.

Eksemplene på kartlegging som i dag er tilgjengelige i Merkehåndboka bør vurderes og eventuelt revideres i neste møte.

Status prosjekt planer for friluftslivets ferdselsårer (Ferdelsårsprosjektet)

Miljødirektoratet ønsker å videreføre mulighet for å søke om midler til kartlegging og kvalitetsheving av stier, traktorveger og turruter gjennom hele prosjektperioden. Departementet ønsker at det vises fremdrift og progresjon.

I Vestfold og Telemark fylke har det vært fokus på å utarbeide en felles regional plan. Kommunene utarbeider egne planer som bygger opp under den regionale planen.

Nytt av året er at det også kan tildeles midler til prosjekter som har stor overføringsverdi til flere kommuner, som for eksempel utarbeiding av gode "verktøy".

Det er knyttet bekymring til gjennomføring i enkelte fylker og kommuner på grunn av kapasitet i kommunene.

Status prosjekter i 2019 ser slik ut (Nordland har ikke rapportert):

Fylke	Kommuner jf rapport			
	Friluftsrute-basen	Oppstart	Gjennomføringsfase	Vedtatt plan
Troms og Finnmark	6	4	10	
Nordland				
Trøndelag	1	7	1	
Møre og Romsdal				
Vestland	5	7	3	
Rogaland				
Agder	7	9		
Vestfold og Telemark		23		
Viken		9		2
		2	3	
Oslo				
Innlandet		6		
	19	67	17	2

Det er satt av 6 millioner kroner til ferdselsåreprosjektet. Det er så langt kommet søknader om til sammen 8 millioner. Sammenslåing av fylkeskommuner har gjort at det har gått litt tregt med søknader om midler. Det er god dialog med Oslo kommune selv om det ikke enda er mottatt noen søknader der enda. Noen prosjekter har fått overført midler fra 2019 til 2020 på grunn av "treghet i systemet" og at kommuner ikke har hatt kapasitet til å gjennomføre.

Fylke	Søknad
Troms og Finnmark	800 000
Nordland	798 000
Trøndelag	1 000 000
Møre og Romsdal	800 000
Vestland	925 000
Rogaland	205 000

Fylke	Søknad
Agder	550 000
Vestfold og Telemark	850 000
Viken	1 260 000
Oslo	
Innlandet	840 000
SUM	8 028 000

Oppfølging: Gjennom veiledning er det viktig å synliggjøre hvor viktig det er å ta utgangspunkt i et godt kartgrunnlag. Det oppfordres til bred involvering i kommunene (internt og eksternt) og at plan- og temadatautvalg utnyttes.

Det planlegges nettverkssamling før sommeren med fylkene som har søkt midler. Tema for samlingen vil være informasjon og utveksling av problemstillinger.

Tilbakemelding: Kartverket opplyser at de kan bidra om ønskelig.

Salten friluftsråd har gitt tilbakemeldinger om at Qgis-prosjektet fungerer veldig bra, og at de har tatt det mer aktivt i bruk. Det er også i dialog med Kartverket vurdert utvidelse av funksjoner for enklere dataflyt ved oppdatering av FKB-TraktorvegSti.

Status dialog mellom kommuner/fylker og sentrale frivillige organisasjoner

Viken fylkeskommune i samarbeid med kommunene har hatt og ønsker dialog og datautveksling med alle lag og foreninger i markaområdet (inkludert Skiforeningen). Viken fylkeskommune har også hatt møte med frivillige lag og foreninger i

ferdselsåreprosjektet for å motivere til samarbeid og datafangst. Asker kommune er en god pilot i å få med alle type turruter.

Oppfølging: Det foreslås fra Samarbeidsforum for turruter på kart å fremlegge saken og ønsket om samarbeid med brukerperspektiv. Det foreslås å utnytte plan- og temadatautvalget for å utarbeide en sak om "samarbeid om turrutedata i Marka mellom Oslo kommune og Viken fylkeskommune". Det er viktig å synliggjøre hva som er kartgrunnlaget og hva som er avleda tjenester på kartdata og som er av kommersiell verdi. Det foreslås at det tas kontakt med Fylkesmannen i Oslo og Viken (som er Markadirektorat) om hvordan en slik sak skal fremmes i Markarådet? Fylkeskartkontoret foreslås som en sentral deltaker i dette arbeidet.

Status arbeid med turruter hos Kartverket

Kartverkets prioriteringer for arbeidet med turruter i 2020 er:

Forvaltning

- Behandlingstid og restanser for turruter skal gå ned. Det gjennomføres dugnadsperiode for å redusere restanser for innmeldte turruter i Rett i kartet, og ingen saker skal ha lengre behandlingstid enn 6 måneder ved utgangen av 2020.

Datafangst

- Kartverket følger opp kommuner og fylkeskommuner i samarbeid med Miljødirektoratet spesielt i forbindelse med prosjektet Planer for friluftslivets ferdslsårer (har deltatt og vil delta på flere oppstartsmøter). Målet er at minimum 30 kommuner skal følges opp i arbeidet med kvalitetsheving av turrutebasen (samt FKB-TraktorvegSti).

Samarbeid

- En intern arbeidsgruppe jobber med synliggjøring av behov for og forslag til mer effektiv forvaltning.
- Det skal gjennomføres møter i Samarbeidsforum for turruter på kart – diskusjonsforum for utveksling av brukerbehov. Deltakelse fra Kartverket, Miljødirektoratet, Kulturdepartementet, Friluftsrådernes landsforbund, Norsk friluftsliv v/Den Norske Turistforening, Fylkeskommunene v/Viken fylkeskommune, Kommunene v/Kongsvinger kommune og Beredskapsaktørene v/Beredskapsforum.

Tilgjengelighet

- Alle turruter skal vises i alle Kartverkets visningstjenester i løpet av 2020 – deriblant synliggjøring av ro- og padleruter på lik linje som andre turruter.

DNT og FL presiserer at de ønsker å bidra i spesifisering av forvaltningsløsning dersom deltakelse fra eksterne parter er ønsket i prosessen.

Det ble foreslått å vurdere forvaltningsløsning der vedlikeholdsansvarlig får tilgang til å redigere egenskaper (ikke geometri) for å bidra til økt kvalitet i databasen.

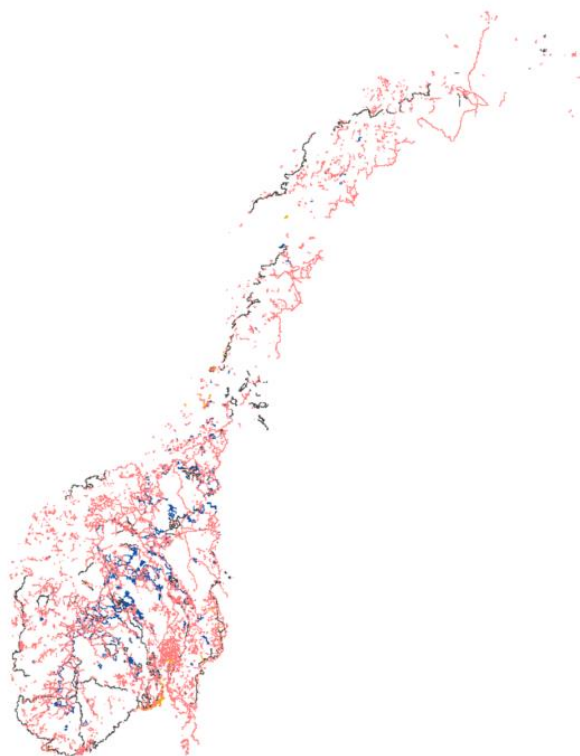
Det er ønskelig med fokus på kvalitetsheving som gir samsvar mellom zoomnivåer i datasett.

Gjennomgang av kvalitet i turrutebasen

Antall kilometer nye turruter i turrutebasen har i løpet av 2019 økt med til sammen 6927 kilometer.

2020

Fotruiter 39484 km
Skiløyper 10798 km
Sykkelruiter 7563 km
Andre turruter 1122 km
Ruteinfopunkter 5031 stk

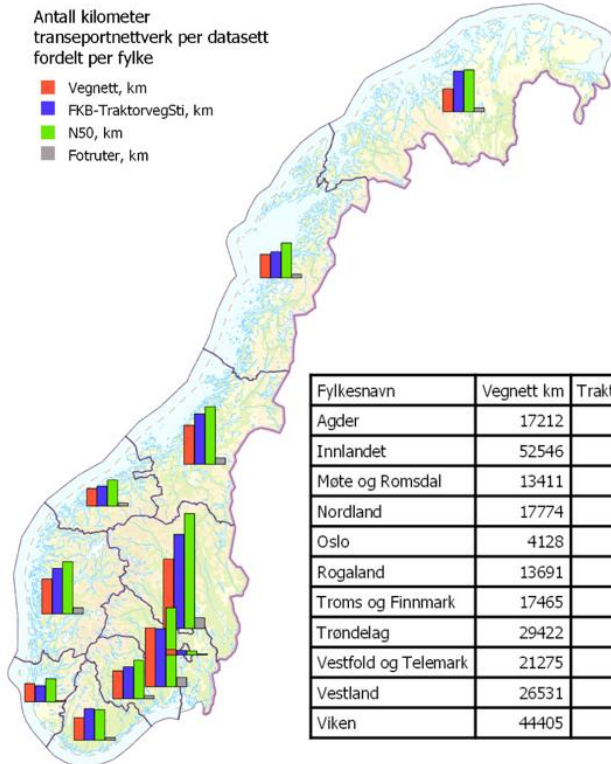

I 2019 ble det meldt inn rett i underkant av 800 saker til Rett i kartet i tillegg til at 14 kommuner foretok en grundig gjennomgang av turruter, stier og traktorveier. Kartverket behandlet rett i overkant av 800 saker fra Rett i kartet samt behandlet data i samarbeid med kommunene. En sak i Rett i kartet kan bestå av 1 eller 20 turruter.

Synliggjøring av innhold i turrutebasen, FKB-TraktorvegSti, Vegnett og N50 Kartdata.

Antall kilometer
transportnettverk per datasett
fordelt per fylke

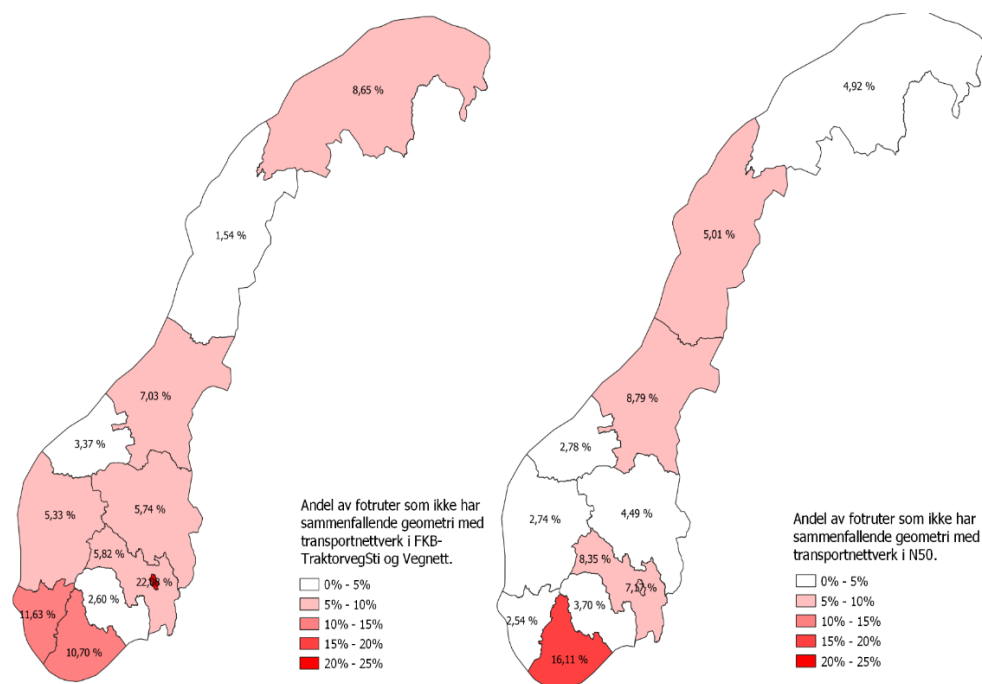
- Vegnett, km
- FKB-TraktorvegSti, km
- N50, km
- Fotruiter, km

Fylkesnavn	Vegnett km	TraktorvegSti km	N50 km	Fotruiter km
Agder	17212	23821	23257	2179
Innlandet	52546	71345	86999	8037
Møre og Romsdal	13411	15239	19712	2336
Nordland	17774	19853	26605	2896
Oslo	4128	3491	3044	697
Rogaland	13691	12199	17452	1297
Troms og Finnmark	17465	30841	31831	3210
Trøndelag	29422	38128	43641	4879
Vestfold og Telemark	21275	24210	29182	2351
Vestland	26531	34500	39528	4820
Viken	44405	43928	59772	7126

Det er gjort analyser som viser avvik mellom fotruter og sammenfallende geometri i FKB-TraktorvegSti og Vegnett, og avvik mellom fotruter og sammenfallende geometri i N50 Kartdata.

Statistikk fra Georange.no viser at datasettet med turruter er blitt lastet ned over 65900 ganger i perioden fra 1. januar 2018 til 11. mars 2020.

Samarbeidsforum foreslår å bruke Miljødirektoratets nettverkssamling for å få innspill til ønsker og behov for statistikk. Forslag i møtet var å vise økning antall km turruter fra år til år fordelt på fylke. Er tilsvarende statistikk på kommunenivå for eksempel ønskelig/nyttig. Hvilket behov er det for statistikk i rapportering til departementet?

Status " veiledning som beskriver prosessen fra kartlegging til forvaltning i databasen"

Det er ønskelig å vise eksempler på hvordan kommunene kan komme i gang med kvalitetsheving av stier, traktorveier og turruter. Det bør synliggjøres fordeler med å koble forvaltningen mot kommunens planlegging.

Kongsvinger kommune og Kartverket har hatt ett felles arbeidsmøte. Bergen kommune involveres i fremtidige arbeidsmøter. Det tas sikte på å jobbe sammen om veiledning frem mot neste møte i Samarbeidsforum for turruter på kart.

Det oppfordres til å henvise heller enn å utdype for mye i veilederen. Eksempelvis å henvise til Kulturdepartementets veiledning om spillemiddelordningen.

Samarbeidsforum mener det er viktig å synliggjøre finansielle muligheter, som eksemplet fra Kongsvinger kommune viser. Det er flere prosjekter som har felles mål. Kan det være en ide å vise en faktaboks med oversikt over hvilke muligheter for søking av midler som finnes?

Både Miljødirektoratets nevnte nettverkssamling og Plan- og temadatautvalg bør informeres om eksempel på finansiering fra Kongsvinger. Tiltak skal beskrives i fylkenes geodataplaner og finansiell modell kan med fordel også tas inn der. Det må tydeliggjøres overfor kommunene at det må prosjekter/større tiltak til for å heve kvaliteten i turrutebasen og FKB-TraktorvegSti.

Det må oppfordres til bred involvering i kommunene (internt og eksternt) og at plan- og temadatautvalg utnyttes. Friluftsliv- og geodatamiljø i kommunene må kommunisere.

Det er viktig å være klar på hva vi veileder om, traktorveier, stier og/eller turruter. Det bør vises hvordan data henger sammen med andre kilder, som for eksempel barnetråkk, Open Street Map, kobling mot tilgjengelighetsdata osv.

Behov for nettside som informerer om forumet vårt

Vi jobber med forslag til nettside og vurderer innhold i neste møte.

Gjennomgang og innspill til "Mal for å sikre tilgang til data"

Denne saken ble det ikke tid til å gå inn på i dette møtet.

Tidspunkt for neste møte

3. september klokka 0900 til 1400 hos Kartverket i Oslo.